

Баранецька О. В.
к.е.н., доцент кафедри фінансово-економічної
безпеки та інтелектуальної власності ЮФ ТНЕУ

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

На шляху інтеграції України до ЄС виявилось багато проблем та викликів, які зумовлені процесами фінансово-економічної нестабільності та економічними дисбалансами й посилені зовнішньою агресією та веденням військових дій на території країни. Економіка держави в умовах сьогодення переживає важкі часи.

Симптоматично, що ряд дестабілізуючих чинників та наявних небезпек, які локалізувалися у фінансовій сфері, спроможні формувати загрози для розвитку національної економіки. Такі проблеми, як значне негативне сальдо між дохідною та видатковою частинами бюджету, неефективне та нецільове витрачання бюджетних коштів, соціальний популізм, зумовлюють надмірну фінансову орієнтацію податкової політики, порушують стабільність монетарної сфери й провокують порушення стійкості національної валюти, обумовлюють недофінансування бюджетних видатків, зростання державного боргу та погіршення соціально-економічного добробуту нації.

Комплекс проблем фінансової сфери є доволі масштабним, тому першочергово постає питання виокремлення тих, що перешкоджають реалізації національних фінансових інтересів (рис. 1).

Як видно із рис. 1, основними негативними аспектами фінансової сфери, що чинять деструктивний вплив на забезпечення прийняттого рівня фінансової безпеки, є: проблеми інтерференцій бюджетних циклів бюджетного процесу; проблеми бюджетної незбалансованості; податкова дискримінація; надмірне податкове навантаження; надмірні державні запозичення; ухилення від сплати податків.

Разом із дослідженням негативних впливів, що перешкоджають досягненню стратегічних векторів соціально-економічного розвитку держави, варто дослідити пріоритети та стратегічні цілі фінансової безпеки, забезпечення яких сприятиме мінімізації проблем фінансової сфери. Формування сприятливого фінансового простору передбачає реалізацію таких заходів: досягнення стійкості фінансової політики; дотримання науково обґрунтованого та легітимного підходу до формування та виконання бюджетів; забезпечення стабільності в оподаткуванні, розширення бази та зменшення кількості податкових пільг; зміцнення дохідної бази бюджетів; оптимізацію видатків; зменшення боргового навантаження на бюджет; оптимізацію податкового навантаження; демократизацію податкової служби, що передбачає встановлення рівноправних відносин між платниками і податковими органами; покращення позиції у глобальному рейтингу «Простоти ведення бізнесу» за показниками «Сплата податків»; удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин та забезпечення фінансового федералізму.

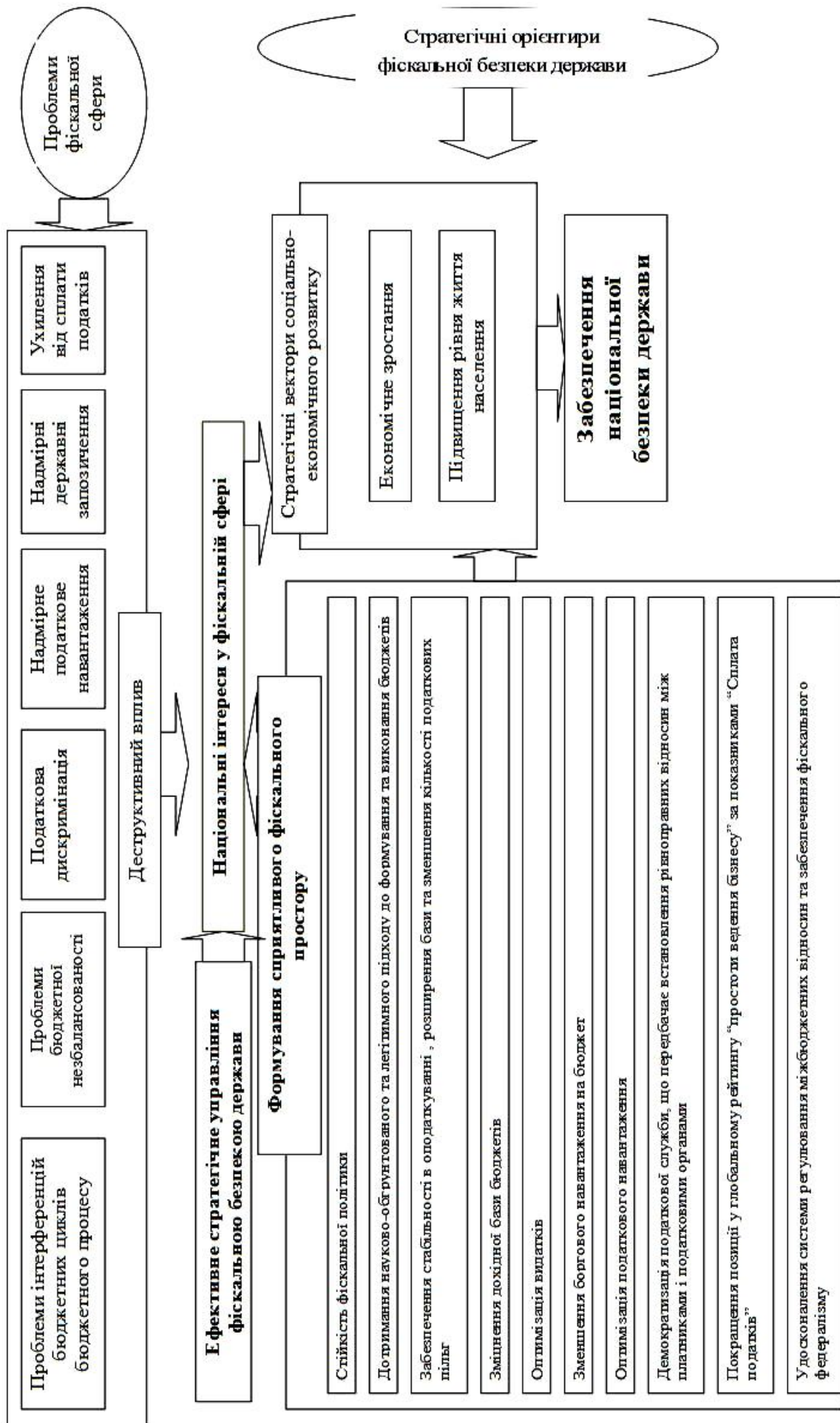

Рис. 1. Проблеми та стратегічні орієнтири забезпечення фіскальної безпеки держави

Гарантування фіскальної безпеки України повинно бути реалізоване шляхом проведення зваженої політики держави через призму забезпечення формування сприятливого фіскального простору та ефективного стратегічного управління фіскальною безпекою держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Баранецька О. Проблеми фіскальної безпеки держави в умовах сьогодення / Ольга Баранецька // Наукова молодь: інноваційні підходи в освіті і науці: матеріали II наук.-практ. Інтернет – конф. – Луганськ: Державний заклад «Національний університет імені Тараса Шевченка», 2012. – С. 25–27.

Вівчар О. І.

к.е.н., доцент кафедри фінансово-економічної безпеки та інтелектуальної власності ЮФ ТНЕУ

СУЧАСНА ПРАГМАТИКА ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

В сучасних умовах дисбалансу економічних процесів функціонування та розвитку підприємницьких структур залишається незадовільним. Неможливо залишити поза увагою те, що в Україні зменшується чисельність малих і середніх підприємств, скорочується кількість діючих фізичних осіб – суб'єктів підприємництва, рівень зайнятості та обсягів виробництва і реалізації продукції (надання послуг) у секторі. Безперечно, що в таких умовах господарювання залишається проблема економічної безпеки бізнесу, а зокрема – її фінансової складової.

Згідно проведених аналітичних досліджень нами встановлено, що загальні кількісні показники розвитку підприємництва (що характеризують параметри фінансової незалежності, ефективності використання фінансових ресурсів підприємств та здатності до акумулювання та збільшення обсягів фінансових ресурсів підприємницького сектору економіки) свідчить про досить низький рівень фінансової безпеки підприємництва в країні. Дані висновки зроблені на основі того, що є досить малий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, низький рівень рентабельності операційної діяльності підприємств, перевищення суми кредиторської заборгованості, збільшення частки підприємств, які не здійснюють фінансово-господарської діяльності, велика частка збиткових підприємств, яка становить понад третину від усіх суб'єктів господарювання, мала середньомісячна заробітна плата одного найманого працівника та інші [2, с. 30].

У цьому контексті також необхідно розглядати умови забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання: високий ступінь гармонізації й узгодження фінансових інтересів підприємства з інтересами оточуючого середовища та інтересами його персоналу; наявність на підприємстві стійкої до загроз фінансової системи, яка спроможна забезпечувати реалізацію: фінансових інтересів, місії і завдань; збалансованість і комплексність фінансових інструментів і технологій, які використовуються на підприємстві; постійний і динамічний розвиток фінансової системи (підсистеми) підприємства [5, с. 78].